

Nr 86.

Godkänd av första kammaren den 19 mars 1920.

Godkänd av andra kammaren den 19 mars 1920.

Riksdagens skrivelse till Konungen, angående ändring i rubrikerna 1105 och 1106 i tulltaxan.

(Bevillningsutskottets betänkande nr 11.)

Till Konungen.

Riksdagens bevillningsutskott har i sitt betänkande nr 11 angående vissa delar av tullbevillningen anfört, bland annat, följande:

»Bevillningsutskottet har från Margarinaktiebolaget Zenith, Arboga margarinfabrik och Nya margarinaktiebolaget Svea mottagit en den 9 februari 1920 dagtecknad skrift av följande lydelse:

'Undertecknade, margarinfabrikanter, vilka sedan några år tillbaka igångsatt en förädlingsindustri för raffinering av åtskilliga, för margarintillverkningen oundgängliga, från utlandet införda *råa vegetabiliska, feta oljor*, få härmed äran till bevillningsutskottet ingiva följande framställning om en ändring uti gällande tulltaxa, vilken visat sig vara av verkligt behov påkallad.

Enligt nu gällande tulltaxa, rubr. 1105 och 1106, äro vissa vegetabiliska, feta oljor, vilka användas för bland annat margarintillverkning, såsom jordnöt- eller arachidolja, sesamolja och bomullsfröolja, vid införsel från utlandet *tullfria*, om de införas *i fat*, större eller mindre, men belagda med en tull av *5 öre per kilogram*, kärkens vikt inberäknad, om de införas på andra kärl än fat.

Det torde få anses uppenbart, att ifrågavarande tullbeskattning avsett att träffa raffinerade eller förädlade oljor, ämnade för detaljhandeln, och icke sådana för tekniskt bruk i stora partier införda oraffinerade oljor, varmed torde förstås sådana feta oljor, som icke utan raffinering kunna användas till människoföda eller

Bihang till riksdagens protokoll 1920. 14 saml. Nr 86—87.

vid tillredning av matvaror; oljor med en fettsyremängd över 0.5 procent böra därför raffineras, destilleras och filtreras före deras användning i fabrikationen.

Såsom framgår av närslutna brev från Herr K. K. Stamsö, direktör i Svenska Margarinfabrikanternas Råvaruimportförening, äro träfat svåranskaffliga i tropikerna, framförallt fat av god beskaffenhet, vadan vi sedan lång tid tillbaka under kriget nödgats importera dylika för margarintillverkningen oundgängliga *oraffinerade* feta oljor i »tins» (en slags blecklådor eller bleckkanistrar), varigenom dessa råa oljor på grund av tulltaxans ordalydelse drabbas av en tull av 5 öre per kilogram brutto, alltså kärlets vikt inberäknad. Och lyckas vi någon gång i avsändningsorten anskaffa träfat, vägra rederierna bestämt att befakta oljan i dylikt emballage. Likaså vägra assurancesbolagen att teckna vanlig läckageförsäkring för oljor i träfat, vilket framgår av närslutna brev från Sjöförsäkrings A.-B. Öresunds agenter, A.-B. Frick & Frick, Malmö. Att importera oljor i järnfat ställer sig alldeles för dyrbart.

De margarinfabriker åter, som importera raffinerade oljor från Holland, England och Amerika, där träfat av god beskaffenhet finnas att få, komma under sådana förhållanden i ett fördelaktigare läge än de margarinfabriker, som med stora kostnader igångsatt en förädlingsindustri för margarindråvaror. Detta för oss svåra förhållande med importen av oljor i »tins» torde ock komma att för lång tid framåt med nödvändighet fortsättas. Härtill kommer, att jämväl den färdiga produkten, margarinen, sedan lång tid tillbaka under kriget åtnjutit och ännu åtnjuter tullfri införsel från utlandet.

För att visa att det icke gäller några småsummor vi nödgats utbetala i tull, bedja vi få omnämna, att ensamt Margarin A.-B. Svea i Kalmar i december 1919 importerade cirka 100,000 kg., i nästlidna januari cirka 275,000 kg. arachidolja samt att bolaget under innevarande eller nästa månad inväntar cirka 200,000 kg. av samma slags olja.

På grund av det sålunda andragna hemställa vi vördsamt, att bevillningsutskottet måtte vidtaga sådana åtgärder, att den ändring måtte införas i gällande tulltaxa, att *oraffinerade feta, vegetabiliska oljor*, införda i bleckkärl (tins) eller annat liknande emballage och uppenbarligen icke ämnade att hållas till salu i detaljhandeln, få införas tullfritt och att denna bestämmelse måtte träda i kraft snarast möjligt.

Margarinfabrikerna Aktiebolaget O. Mustad & Son, Agra margarinfabrik, Aktiebolaget Pellerins margarinfabrik samt Eskilstuna mesost- och margarinfabrik hava å den nu återgivna skriften antecknat, att desamma, vilka dock icke själva raffinerade råoljor, instämde i skriftens innehåll.

I det i skriften åberopade, till Nya margarinktiebolaget Svea ställda och den 29 januari 1920 daterade brevet från direktören i Svenska margarinfabrikanternas råvaruimportförening har meddelats, att arachidolja, förpackad i träfat, icke för det dåvarande kunde erbjudas bolaget, och vidare anförts:

'dels är det mycket ont om träfat på Java, och dels äro de fat, som finnas där, av så dålig beskaffenhet, att åtminstone de svenska rederierna bestämt vägra att hemtaga olja i träfat. För att i det hela taget få hem varan från Java är det därför nödvändigt, att densamma förpackas i bleckburkar. I Holland tycks man

hava samma uppfattning som här, ty de enda offerter, man brukar erhålla därifrån, äro å vara förpackad i bleckburkar eller järnfat. Som bekant har Svenska margarinfabrikanternas råvaruimportförening måst giva order till, att de fat, innehållande arachidolja, som vi ha kvar oskeppat på Java, skulle tömmas, och varan fyllas över på bleckburkar, för att vi i det hela taget skulle kunna få hem varan'.

Det likaledes åberopade brevet från Aktiebolaget Frick & Frick, dagtecknat den 29 januari 1920, innehåller följande:

'På begäran av Nya Margarinaktiebolaget Svea, Stockholm, få vi härmed intyga, att vi icke kunna teckna sjöförsäkring inklusive läckage å arachidolja i träfat, utan hava vi måst hänvisa nämnda firma att för sådan försäkrings erhållande i stället få avskeppat oljan i tins, förpackade i trälådor'.

Med anledning av vad sålunda förekommit har bevillningsutskottet i grundlagsenlig ordning från generaltullstyrelsen begärt utlåtande över den gjorda framställningen ävensom förslag till sådana ändringar i tulltaxan, vilka enligt styrelsens mening vore bäst ägnade att befrämja det i framställningen angivna syftet; och har bevillningsutskottet numera från generaltullstyrelsen mottagit en till utskottet ställd och den 28 februari 1920 dagtecknad skrivelse, i vilken anförts:

'Av 1906 års tulltaxekommittés motivering för ordalydelsen av nuvarande rubrikerna 1102—1107 i gällande tulltaxa framgår, att tullen å feta oljor på andra kärl än fat var avsedd att träffa de mera dyrbara oljor, som inkomma på flaskor eller krus för bordet eller eljest för användning vid födoämnens tillredning, och att de oljor, som därvid i första rummet ifrågakomma, skulle vara oliv- och i någon mån arachidolja samt möjligen bomullsfrö- och sesamolja. Då emellertid tulltaxan beträffande rubrik 1106 erhållit den ordalydelse, den nu har, måste till sistnämnda rubrik hänföras i överrubriken nämnda oljor, även om de inkomma på bleckkärl av vilken bruttovikt som helst. De oljor av förenämnda slag, vilka hava användning inom margarindustrien, och vilka fordom importerades på fat och således voro tullfria, hava på senare tider, på grund av vissa förhållanden, införts på andra kärl än fat och således dragit en tull av 5 öre per kilogram. Då emellertid en tullbeskattning av sådan vara ursprungligen ej tycktes vara avsedd och margarintillverkningen därigenom kommit i ett svårt läge, hava margarinfabriken Zenith m. fl. i förenämnda skrivelse föreslagit, att alla oraffinerade oljor av förenämnda slag skulle vara tullfria, vare sig de infördes på fat eller på andra kärl.

Att uppdelna förenämnda oljor i oraffinerade och raffinerade, med tull för de sistnämnda, skulle emellertid vålla avsevärda svårigheter vid och fördröja tullbehandlingen av sådana oljor, vilket ock framgår av packhusinspektionens utlåtande, och anser styrelsen av denna anledning en sådan tullbestämning mindre lämplig. Syftet med margarinfabrikernas framställning torde emellertid kunna vinnas på annat sätt, och ansluter sig styrelsen i så fall till den uppfattning, packhusinspektionen uttalat i bifogade utlåtande eller att endast på glas- eller lerkärl inkommande oljor av förenämnda slag skulle draga tull. Med en sådan bestämmelse ernås ock i hudsak det mål, förenämnda kommitté tänkt sig vid avgivande av sitt förslag till tulltaxa.

Bifogade två tablåer, upprättade å styrelsens revisionsbyrås statistiska avdelning, utvisa, den med nr 1 betecknade införseln under åren 1912—1919 av oljor, hänförliga till rubrik 1106, och den med nr 2 betecknade införseln under åren 1910 och 1911 av bland annat olivolja på andra kärl. Då emellertid, enligt vad styrelsen har sig bekant, den i glas- eller lerkärl inkommande oljan huvudsakligen utgöres av olivolja och av förenämnda tablåer framgår, att införselkvantiteten av olivolja på andra kärl än fat i regel ej uppgått till 50,000 kilogram per år, motsvarande ett tullbelopp efter 5 öre per kilogram av 2,500 kronor, torde ett borttagande av tullen å sistnämnda olja ur statsfinansiell synpunkt sett vara utan betydelse.

I anslutning till vad här ovan anförts har styrelsen äran föreslå följande ändring i tulltaxan beträffande vegetabiliska, feta oljor, rubrikerna 1102—1107:

	Kvantitet för tull- beräkningen	Tullsats
Vegetabiliska, feta oljor:		
linolja:		
1102.	rå; ävensom linoljesyra	1 kg. —: 07
1103.	kokt: tullbehandlas som oljefernissa;	
1104.	rov- och rapsolja; ävensom rov- och rapsoljesyror oliv- eller bomolja, jordnöt- eller arachidolja, sesam- olja och bomullsfröolja:	1 kg. —: 07
1105.	på fat, större eller mindre eller på andra kärl än i rubrik 1106 nämnda.....	— fria.
1106.	på glas- eller lerkärl, kärlets vikt inberäknad	1 kg. —: 05
1107.	andra slag, ej till annan rubrik hänförliga, såsom ricinolja, hampolja, majsolja och sojaolja	— fria.

Skulle emellertid utskottet besluta föreslå tullfrihet för till rubrik 1106 hänförliga oljor, även om de inkomma på glas- eller lerkärl, torde i sammanhang därmed förslag till följande förändrade lydelse beträffande rubrikerna 1102—1107 böra avgivas:

	Kvantitet för tull- beräkningen	Tullsats
Vegetabiliska, feta oljor:		
linolja:		
1102.	rå; ävensom linoljesyra	1 kg. —: 07
1103.	kokt: tullbehandlas som oljefernissa;	
1104.	rov- och rapsolja; ävensom rov- och rapsoljesyror	1 kg. —: 07
1105.	olivolja.....	— fri.
1106.	bomolja, jordnöt- eller arachidolja, sesamolja och bom- ullsfröolja	— fria.
1107.	andra slag, ej till annan rubrik hänförliga, såsom ricinolja, hampolja, majsolja och sojaolja	— fria.

Den i utlåtandet omnämnda skrivelsen från packhusinspektionen i Stockholm torde icke behöva återgivas.

De i utlåtandet åberopade tablåerna hava följande lydelse:

Nr 1.

Tablå utvisande Sveriges import under nedan angivna år av nedanstående varuslag.

Nummer i Stat. varu- förteckn.	V a r u s l a g	År	Kvantitet kg.
	Vegetabiliska, feta oljor: oliv- eller bomolja, jordnöt- eller arachidolja, sesamolja och bomullsfröolja: på andra kärl:		
1106 A	oliv-.....	1912	48,030
		1913	49,861
		1914	42,096
		1915	38,779
		1916	15,339
		1917	3,858
		1918	130,273
		1919	59,880
B	annan	1912	2,952
		1913	3,404
		1914	1,592
		1915	78,243
		1916	382
		1917	170
		1918	363
		1919	2,035

För år 1919 äro uppgifterna endast preliminära.

Nr 2.

Tablå utvisande Sveriges import under nedan angivna år av nedanstående varuslag.

Nummer i Stat. varu- förteckn.	V a r u s l a g	År	Kvantitet kg.
	Oljor: feta, icke flyktiga: andra slag än kroton- etc.: på andra kärl:		
499 a	oliv-.....	1910	48,830
		1911	49,864
b	ricin-	1910	32,068
		1911	47,604
c	kokos-, renad (till människoföda)	1910	7,082
		1911	3,738
d	kakao-, renad	1910	2,887
		1911	2,796
e	andra	1910	44,411
		1911	33,447

Ovan återgivna, från margarinindustriens sida gjorda framställning åsyftar sådana ändringar i tulltaxans bestämmelser i fråga om vegetabiliska, feta oljor, att oljor, som användas vid margarintillverkning, måtte få införas tullfritt, även om de äro förpackade i bleckkärl (s. k. tins) eller annat liknande emballage. De omständigheter, vilka åberopats såsom stöd för denna framställning, hava nu i generaltullstyrelsens likaledes ovan intagna utlåtande bekräftats. Vid sådant förhållande och då den för rubriken 1106 stadgade tullsatsen, på sätt av tulltaxekommitténs motivering för densamma framgår, avser att träffa helt andra och dyrbarare oljor än de här ifrågavarande, har riksdagen funnit den i ämnet gjorda framställningen vara värd beaktande. Av de båda, av generaltullstyrelsen framlagda förslagen till ändringar i tulltaxan har riksdagen anslutit sig till det såsom första alternativ framförda, mindre omfattande förslaget, vilket fullt tillgodoser de från industriens sida framkomna önskningarna.

På grund härav har riksdagen beslutat, att nedan angivna delar av tulltaxan skola erhålla följande lydelse:

Vegetabiliska, feta oljor:

	oliv- eller bomolja, jordnöt- eller arachidolja, sesamolja och bomullsfröolja:	
1105.	på fat, större eller mindre, eller på andra kärl än i rubrik 1106 nämnda	— fria.
1106.	på glas- eller lerkärl, kärlets vikt inberäknad	1 kg. —: 05

Härjämte har riksdagen beslutat, att dessa ändringar i tulltaxan skola tillämpas även innevarande år från dag, som Eders Kungl. Maj:t bestämmer; och hemställer riksdagen, att Eders Kungl. Maj:t ville förordna om ändringarnas ikraftträdande snarast möjligt.

Stockholm den 19 mars 1920.

Med undersätlig vördnad.